

Lublin-Kowel-Luck Wladimir-Wolinski. Avstrijska uprava je odprla tudi mnogo šol, dočim je bilo pod ruskim gospodarstvom 800.000 otrok brez šolskega poduka. Varšavska mestna uprava je izdala načrt za povečanje Varšave. Inkorporirajo naj se predmestja Varšava obsega sedaj 6500 oralov ter naj se razširi na 8500 oralov s 300.000 prebivalci. Varšava bi bila potem eno najbolj gosto naseljenih mest. Iz Krakove se poroča: V Boryslavu so napolnili meseca oktobra 6294 cistern surovega petroleja, izvozili pa 9135 cistern. Prvih 10 mesecev tega leta je dal vrellec v Boryslavu 45.343 cistern petroleja; 1. novembra je ostalo še 46.742 cistern, ki zadoštujejo najmanj za pol leta. Pričakovati je pa zvišanje cen surovega petroleja.

Najvišje cene za mast v Avstriji. Z naredbo dolocene trgovinski minister najvišje cene za svinjsko mast, špeh in slanino. Na temelju cesarske naredbe z dne 10. oktobra se razglša: Pri prodaji svinjske masti in špeha od strani proizvajalca trgovcu bo znašala najvišja cena za 100 kilogramov čiste teže v času od 16. decembra 1915 do 15. januarja 1916 za zabelo 721, za zaseko 680, za surov špeh 639 K; v času od 16. januarja do 15. februarja 1916 za zabelo 670, za zaseko 628, za surov špeh 608 K; v času od 16. februarja do 15. marca 1916 za zabelo 618, za zaseko 577, za surov špeh 560 K; od marca 1916 naprej pa za zabelo 567, za zaseko 525, za surov špeh pa 505 K. Naredba zadobi moč z dnem razglasitve. — Na Ogrskem pa znaša v času od 16. decembra do 15. novembra najvišja cena zabele 700, za zaseko (surovo mast) 660 in za špeh 620 K pri 100 kg, vsak mesec se cene znižajo za 50 K in bodo 16. marca znašale za zabelo 550, za zaseko 510 in za špeh 490 K. Kakor je videti, je zopet razlika med nami in Ogrji. Cene so pa tudi presneto — slane!

Gospodarsko zблиžanje Avstrije in Nemčije. Sedanja svetovna vojna je prav mnogo naziranj spremenila in nova mnenja porodila. Koliko vpitja — odkritosrčno povedano: nepremišljene-ga fanatičnega vpitja, porojenega iz glega sovraštva proti nemstvu — je bilo svoj čas tudi v naših krajih proti gospodarskemu zблиžanju naše monarhije z Nemčijo. Spominjamo se prav dobro člankov slovenskih listov, ki so govorili besedo popolnemu gospodarskemu razkolu z Nemčijo in gospodarski — ter tudi politični! — zvezi z Rusijo. Ne očitamo nikomur nič; ali opozoriti je treba na te napake zamedene, me-glene preteklosti. Danes sprevidi pač vsakdo, da sta Avstro-Ogrska in Nemčija v vsakem oziru spojeni, da mora za-sledovati njuna bodočnost edine, edneake cilje, da sta navezani druga na drugo, da je torej že sedaj prepotrebno gospodarsko kakor politično njuno približanje. Za gospodarsko zблиžanje obeh držav se je v zadnjem času že mnogo storilo. Posvetovanja v tem oziru so imela lepe uspehe. Pred kratkim je bil za državnega podtajnika v Nemčiji imenovan dr. Richter. Delo tega no-vega ministra bodo priprave za tesnejše zблиža-nje z Avstro-Ogrsko na gospodarskem polju. Iz-deloval bo predloge, ki se potem predlože tudi avstro-ogrski vladi. Upati je, da bode imelo vse delo v tem oziru lepe uspehe in da bode vstvarilo za našo monarhijo kakor za Nemčijo lepšo ter bogatejšo bodočnost!

Tajnosti iz carskega dvora. Neki poljski list poroča iz Piotrkowa, da so našli pri hišni preiskavi pri bivšem ruskem vojnem ministru Suhomlinovu, ki je bil obdolen veleizdaje, pismo grofa Witteja carju, v katerem ga grof svari pred stranko velikega kneza Nikolaja, ki da stremi za krono. Witte svetuje, da naj car rajše sklene mir z Nemčijo, sicer pride nesreča nad Rusijo in hišo Romanow. Witte se obrača proti zvezi s Francozko in zlasti z Anglijo, ki je samomer za Rusijo. Treba je skupaj z Nemčijo uničiti svetovno gospodarstvo Anglije. Seveda Wittejevo pismo ni dospelo nikdar do carja. — Isti list pravi, da je sedaj v Rusiji na površju stranka velikega kneza Cirila, ki propagira mir z Nemčijo in preustrojitev razmer v Rusiji. Veliki knez Ciril sam pa sanja tudi o carski kroni in je smrtni sovražnik sedaj od-stavljenega velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. — Koliko je na teh govorih resnice, se seveda ne more kontrolirati.

150.000 ženskih moči. Iz Londona poročajo, da je nujno treba 150.000 žen in deklet, ki jih bo pripraviti za pisarniška dela. Na Angleškem in v Walesu je zaposlenih v pisarnah še 300.000 moških v vojaško obvezni starosti in polovica teh je telesno popolnoma zmognih za vojaško službo. Onih 150.000 žen in deklet bi nadome-stilo te moške.

Manifest indijskih nacionalistov. „Münchner N. N.“ poroča iz Kodanja: Indijska narodna stranka objavlja glasom novojorskih listov izjavo, ki pravi: Vedno smo zaničevali angleško gospod-stvo v Indiji, ustanovljeno na izdajstvu, potvorbi in krivi prisegi. Ljudske mase bojkotirajo an-glesko blago in dajejo prednost domačemu ter skušajo razviti narodno skupnost z raznimi pa-triotičnimi sredstvi. Posledica vsega tlaštanstva je bila, da se širi revolucionarna propaganda na tihem. Vse zunanje demonstracije so prenehale. Indija je sedaj vulkan, ki more izbruhniti pri prvi priliki. Potem bo s krvjo zasnovano an-glesko gospodstvo tudi v krvi umrlo. — Poročila o obsežnem revolucionarnem gibanju v Indiji potrjujejo tudi iz Petersburga iz japonskih virov prihajajoča poročila.

Zasluzki Amerike Žuano je, da dela Ame-rika vsled evropske vojne velikanske dobičke. V Evropi pada cvet vseh narodov na raznih bojiščih in se milijarde denarja premene v dim, Amerika pa žanje, da kaj takega svet še ni videl. Pred kratkim se je poročalo, da so v zadnjem tednu meseca oktobra, torej v šestih dneh, izpeljali iz Amerike za 80 milijonov do-larjev (1 dolar približno 5 kron) vojnih potrebščin. Kar pošlje Amerika čez morje, bo v par mesecih v vojni porabljeno in uničeno, milijoni dolarjev pa bodo ostali v ameriških žepih. Denar teče v ogromnih množinah v Ameriko, vse več je tam zlata in vse bolj se kaže, da zna biti konec evropske vojne — svetovno prvenstvo Amerike in nadvlada ameriškega kapitalizma. Bankirja Morgan in Rockefeller sta že danes najmočnejša denarna oblastnika na svetu. Samo ta dva razpolagata z eno tretjino vsega imetja, kar ga ima Severna Amerika, namreč 93.711 milijonov dolarjev. Morgan ima 22.245 milijonov dolarjev le zasebnega premoženja; različne banke in ak-cijske družbe, pri katerih ima on prvo besedo, pa imajo 24.325 milijonov dolarjev premoženja. To so tako velikanske svote, da se jih pri nas nikdo še jasno ne predstavlja ne more. Ta kapital, s katerim razpolaga samo Morgan, nese na leto več, kakor vsi davki našega cesarstva.

Konzerve pred 1600 leti. V današnji vojni so konzerve zelo izdaten pripomoček za prehra-nitev armade. Toda če kdo misli, da so konzerve iznajdba novejšega časa, se jako moti. Že v letu 288. so rimski vojaki imeli grah v konzervah, kakor poroča grški pisatelj Sinezij iz Aleksandrije.

Ameriške žene hočejo uvesti veliko gibanje za mir. Ustanovila se je posebna „unija“; vsaka članica tega združenja se zaveže, da bo brzo-javno prosila predsednika Wilsona, naj prevzame vlogo posredovalca za mir. Na tisoče brzojavk je že oddanih. — Tudi se pripravlja v Ameriki posebna ekspedicijska, ki pojde v Evropo delat priprave za mir.

(Ranjeni ubi) se proti bolečinam in prehlajenju posebno občutljivi. Treba je torej, da se ima že za pomirjenje vedno pri domu zanesljivo, bolečine odpravljajoče sredstvo. To je jako lahko mogoče, ker se Fellerjev staroznani bolečine odpravljajoči rast-linski esenčni fluid z zn. „Elza-fluid“, 12 steklenic povsod franko za 6 kron dobi. To dobro domače sredstvo služi izborno proti raznim bolečinam in za negovanje trupla. Njegov blagodejni učinek se je od mnogih zdravnikov preskusil in javno potrdil. Tudi predloži dokazljivo več kot 100.000 zahvalnih pism. „Elza-fluid“ naroči se edino pristnega od apotekarja E. V. Feller, Stubica, Elza-trg št. 241 (Hrvaško). Kdor trpi na prebavnih težavah zamore naročiti obenem tudi Fellerjeve prebavo pospešujoče, milo od-ajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elza-kroglice“. 6 škatlic stane franko samo 4 K 40 vin. 12 škatlic franko 8 K 40 vin. Izborno ime vživajo pa tudi vsi drugi Elza-preparati in opozarjamo še na krasno sredstvo zoper kurja očesa: Fellerjev turistiški flajšter z zn. „Elza“ v kartonu po 1 K in po 2 K. Hvali se proti migreni Fellerjev Mentolni črtnik z zn. „Elza“, 1 karton 1 krono. (b)

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamo-vani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdica-ma (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 11. decembra v Brežicah (svinjski sejmen).

Dne 13. decembra pri Sv. Križu**, okr. Gornja Radgona; v Studenich, okr. Slovenska Bistrica; v Žalcu**, okr. Celje, v Jurklostru**, okr. Laško; pri Sv. Petru pod Sv. Gorami**, okr. Koze; v Stainzu*, v Fürstenfeldu**.

Dne 14. decembra v Ljutomeru**, v Ormožu (svinjski sejmen); v Feldbachu**.

Dne 15. decembra v Arvežu (sejmen z drobnico); v Imenem (svinjski sejmen), okr. Koze, v Ptaju (svinjski sejmen).

Dne 16. decembra na Bregu pri Ptaju (svinjski sejmen).

Dne 17. decembra v Rogatecu (svinjski sejmen).

Dne 18. decembra v Brežicah (svinjski sejmen).

Dne 20. decembra na Teharjih**, okr. Celje.

Dne 21. decembra v Köflachu*, okraj Voitsberg; pri Št. Florijanu**, okr. Deutsch-landsberg; v Passailu, okr. Weiz; v Pölan; v Fehringu**, v Ilzu**, okr. Fürstenfeld; v Laškem**: v Radgoni*; v Ormožu (svinjski sejmen); v Ptaju (konjski in govejski sejmen ter tudi z žrebeti).

Spravljanje in vrednost gozdne stelje. Ka-kor v mnogih drugih okoliščinah zahteva popolnoma spremenjen tržni položaj drugo cenitev gospodarskih vrednosti. Tako je poskočila cena in vrednost slame, in za vsakega umnega kmetovalca je postala slama kr-milo; druge stvari, ki so se sicer rabile prej le malo ali mimogrede ali krajevno, pridobile so veliko na go-spodarski važnosti, kakor n. pr. listje, trstika, praproto, odpadlo iglovje smrek in jelk. Če ne liže dež, še je zmi-raj časa dovolj, da se spravi listje domu kot dragocena nastelja za živino. Drevesno listje, ki se ga grablja v su-hem vremenu, zlasti ob solčnih dneh, ko je bilo zjutraj prej mrzlo, vsebuje razmeroma le malo vode in toraj vsesa velike množine skalnice, če se nastilja z listjem. Ako pa vsebuje listje mnogo vode, pomagati si je treba tako-le: Listje se v gozdu nagrablja in znoši v 1 do 2 metra visoke kupe. Nato se potlači in stlači. V kratkem času se vname. Stelja se pri tem precej segreje. Pri jasnem vremenu se kup zopet razmeče, celi oblaki para se vzdigajo. Popoldne se kup zopet spravi in na lahko stlači. Če se to nekolikokrat ponovi, zgubi listje vodo in je vsebuje končno le še do 25%. Boljše je seveda, če sušimo listje na omenjeni način v praznih utah ali na škednjih s stenami, ki se nabijajo proti dvorišču. Seveda je treba skrbeti za to, da so zmiraj odprta vrata škednja, zlasti takrat ko se kup listja zopet razgrne, in se vzdig-nejo kar parni oblaki. Medtem ko ima šota le malo dušika in apna, je gozdno listje izredno bogato na dušiku in apnu. Vsebinska teh dvoje rastlinskih redilnih snovij je v drevesni nastelji približno desetkrat večja kakor v šoti in enkrat večja kakor v rženi ali pšenični slami pri ravnosti vsebini vode, in 4 do 5 večja nego v na-stelji iz iglovja. Tudi nastelji iz vresja in praprota je raz-meroma bogata dušika, vsebuje pa le malo apna. Kakor je znano, data ti dve vrsti nastelji zemljo, ki se potem težko razkroji. Ker pa posesata ti rastlini mnogo skalnice, izplača se ju nabirati in z njima živini nastiljati vmes med drevesno nasteljo. Ravnoisto velja tudi o trstiki, ki se kot nastelji sicer slabo ceni, toda letos bi se naj upo-rabljala v večjih množinah, kjer se more trstike le kaj spraviti. (>Li. landw. Ztg.).

Vsak vojak

želi izvedeti novice iz svoje domo-vine. Najbolje posreduje te novice

naš „Štajerc“

ki je, je bil in ostane vedno

zvesto avstrijskega mišljenja!

Stariši! Neveste! Bratje in sorodniki vojakov!

Naročite za naše drage vojake „Štajerca“

ki se jim naravnost od upravnosti na bo-jišče pošlje. Treba je le naročnino poslati in natančni naslov sporočiti

Napravite volakom veselje

in naročite jim „Štajerca“.

527 Proda se prav poceni jako dobičkonosna 527

vinogradniška realiteta

obstoječa iz 3 kmetijskih posestev. Realiteta ima po eno hišo z gospodarskim poslopjem, travniki, njivami, gozdovi, sadonosniki in prima vinogradi, ki polno nosijo. Vpraša se pri upravi tega lista.